

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy
Ústav pro dějiny umění

Oponentský posudek k bakalářské práci

Motiv skryté tváře v malířství

Lucie Velebná

Praha 2020

Autorka ve své bakalářské práci pojednala specifický námětový okruh, rezonující uměním raného novověku. Motiv skryté tváře sleduje a jeho zdroje sleduje v dlouhém časovém horizontu. Chronologicky uspořádanému výkladu problematiky se podřizuje sled jednotlivých oddílů a kapitol. Po krátkém úvodu, v němž je hlavní téma práce stručně vymezeno, autorka zařazuje přehled antických textů, demonstrujících antropomorfní vnímání světa a pojetí vztahu mezi člověkem a kosmem v dílech antických myslitelů. Odtud autorka přechází k pojetí člověka, jenž v sobě obsahuje svět, rozvíjeným v myšlení raného novověku, a k důsledkům antropomorfního myšlení pro výtvarné umění. Následují kapitoly, věnované různým tematickým okruhům antropomorfních obrazů a jejich tvůrcům. Zvláštní pozornost je tu věnována antropomorfním mapám, alegorickým obrazům Giuseppe Arcimbolda, antropomorfním motivům mraků a skal v obrazech Andrey Mantegny, Albrecha Dürera a dalších umělců, formám přírodních struktur jako stimulům imaginace v uměleckých traktátech teoretiků, v dílech několika různých umělců 15. – 17. století (Armenini, Kircher, Leonardo, Jan van Goyen) a v malbách na kameni. Samostatný oddíl je věnován anamorfózám a katoprickým obrazům, a to jak ve výtvarném zpracování, tak i v teoretických pojednáních (Niceron, Maignan). Na závěr autorka zařazuje exkurz do problematiky antropomorfních motivů v umění čínské krajinomalby.

Bakalářská práce Lucie Velebné překvapí fundovaným zpracováním komplexní tematiky. Autorka se na vysoké odborné úrovni vyrovnala se složitým, obsahově vícevrstevným obsahem antropomorfních obrazů, s širokou škálou děl západního umění raného novověku i umění čínského. Svou práci podložila studiem a znalostí rozsáhlé relevantní, převážně zahraniční sekundární literatury, jejíž přehled je zařazen za texty. Studie je zpracována přehledně, na standardní (v kontextu bakalářské práce nadstandardní) odborné úrovni.

Studie Lucie Velebné by si zasloužila ještě další promyšlení a dopracování, se zpřehledněním stavu bádání, s využitím a interpretací primárních pramenů (teoretických textů), s dílčím doplněním sekundární literatury (např. studie Jurgise Baltrušaitise, *Abberations*, která se neobjevuje v přehledu literatury), s doplněním problematiky středověku (překlenutí dlouhého období mezi antikou a renesancí) a snad i se začleněním vybraných příkladů moderního umění (při zachování důrazu na umění raného novověku), a následné publikování. To je však již doporučení nad rámec vlastní bakalářské práce.

Předloženou bakalářskou práci Lucie Velebné, zpracovanou pod vedením prof. PhDr. Lubomíra Konečného, považuji za výbornou a rád ji doporučuji k obhajobě.

V Praze, 4. září 2020

PhDr. Martin Mádl, Ph.D.